

EUTANAZJA – ŚMIERĆ Z LITOŚCI CZY ZABÓJSTWO W MAJESTACIE PRAWA?

Cele lekcji – wymagania ogólne

- wyjaśnienie, na czym polega procedura eutanazji;
- zapoznanie z argumentami zwolenników i przeciwników eutanazji;
- prezentacja stanowiska Kościoła na temat eutanazji.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest eutanazja i jakie są jej rodzaje;
- formułuje argumenty za stosowaniem eutanazji i przeciwko;
- uzasadnia stanowisko Kościoła odnośnie do moralnej niedopuszczalności eutanazji.

Wartości

- poszanowanie oraz troska dla osób chorych, cierpiących i umierających.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – wykład i formularz. Nauczyciel rozdaje uczniom formularz „Eutanazja – technika, etyka i głos Kościoła” (załącznik 1) i prosi, aby uczniowie uzupełniali jego poszczególne części w oparciu o treści prezentowane podczas wykładu (materiał 1). W trakcie wykładu nauczyciel zachęca uczniów różnymi pytaniami do aktywnego słuchania.

Podsumowanie: nauczyciel prosi, aby wskazane osoby odczytały to, co udało im się zapisać.

Rozwinięcie tematu

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel tworzy sześć grup, wskazuje w każdej z nich lidera, któremu przekazuje materiały do pracy: kartony i markery. Następnie informuje, że zadaniem grup 1, 2 i 3 jest wypisanie jak największej ilości argumentów za stosowaniem eutanazji, zaś grupy 4, 5 i 6 mają wypisać, jak najwięcej argumentów przeciwko eutanazji.

Po wykonaniu zadania, grupy prezentują efekty swojej pracy. Nauczyciel prace grup umieszcza w widocznym miejscu.

Podsumowanie: nauczyciel kontynuuje wykład (materiał 2), prosząc uczniów, aby uzupełniali w jego trakcie drugi punkt z formularza.

Metoda – streszczenie. Nauczyciel prosi, aby uczniowie – korzystając z telefonów komórkowych – odnaleźli w internecie *Katechizm Kościoła Katolickiego*, odczytali punkty od 2277 do 2279 i streścili je maksymalnie w 3 zdaniach. Uczniowie zapisują zdania na formularzu (punkt trzeci).

Podsumowanie: nauczyciel prosi, aby wskazane osoby odczytały to, co udało im się zapisać.

Zakończenie

Eutanazja – obok aborcji, wspomaganego zapłodnienia i klonowania – jest nie tylko jednym z najpoważniejszych wyzwań bioetycznych, ale także kulturowych i cywilizacyjnych. Współczesna kultura, która odcięła się od swych chrześcijańskich korzeni, nie widzi w cierpieniu drogi do odkupienia i ekspiacji. Człowiek ukształtowany w atmosferze konsumpcjonizmu i relatywizmu wartości nie pyta już nawet o sens cierpienia czy choroby, ale robi wszystko, aby ich uniknąć.

W takim środowisku młody chrześcijanin staje przed dylematem, czy dać się ponieść temu, co proponuje współczesna kultura, czy też pójść za głosem Kościoła, który niezmiennie naucza, że cierpiącemu należy przynieść pociechę i opiekę, a nie śmierć, w umierającym widzi zaś nie problem ekonomiczny czy medyczny, lecz wyzwanie dla „wyobraźni miłosierdzia” – jak towarzyszyć w ostatnich momentach życia.

Rozpoznawszy, że eutanazja jest wykroczeniem przeciwko przykazaniu „Nie zabijaj”, chrześcijanin staje również przed pytaniem, co zrobić, aby osobie cierpiącej lub umierającej pomóc. Ujmując to prościej, można zapytać: „Co zamiast eutanazji?”. Poszukiwanie odpowiedzi na to pytanie będzie tematem następnej lekcji.

Notatka

Uczniowie formułują notatkę, uzupełniając formularz.

Korelacja z edukacją szkolną

- etyka – podejście do eutanazji w różnych systemach etycznych;
- wiedza o społeczeństwie – spory światopoglądowe na temat eutanazji;
- wychowanie do życia w rodzinie – szacunek dla życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci.

Inne możliwości realizacji

Metoda – debata za lub przeciw. Nauczyciel przed lekcją ustawia krzesła w sali lekcyjnej w taki sposób, aby był wyraźny podział na dwie strony. Następnie nad jedną ze stron umieszcza kartkę z napisem „ZA”, a po drugiej stronie z napisem „PRZECIW”. W trakcie zajęć przedstawia uczniom poniższy schemat przebiegu debaty:

- na początku przed każdą rundą debaty prezentowane będzie twierdzenie;
- każdy z uczniów podejmuje decyzję, czy zgadza się z danym twierdzeniem, czy też nie;
- uczniowie, którzy zgadzają się z danym twierdzeniem przechodzą na stronę z napisem „ZA”, a uczniowie, którzy z danym twierdzeniem nie zgadzają się, siadają po stronie z napisem „PRZECIW”;
- gdy uczniowie zajmą miejsca, nauczyciel oddaje głos najpierw tym, którzy zgadzają się z daną tezą, a następnie tym, którzy są jej przeciwni – jedni i drudzy uzasadniają swoje stanowiska.

Po zapoznaniu uczniów ze schematem debaty nauczyciel poddaje pod dyskusję poniższe twierdzenia:

1. Czy powinno wprowadzić się prawo pozwalające lekarzowi na odebranie życia pacjentowi, jeśli stało się one dla tego pacjenta na tyle upokarzające i uciążliwe, że z pełną świadomością prosi o skrócenie męki?
2. Czy powinno wprowadzić się prawo pozwalające lekarzowi na odebranie życia nieuleczalnie choremu pacjentowi, bez zgody i wiedzy samego pacjenta lub jego rodziny?
3. Czy powinno wprowadzić się prawo, pozwalające lekarzowi na odebranie życia pacjentowi zdrowemu, ale znudzonemu życiem?